

Λογιστική Κόστους

Ενότητα 2: Κοστολόγηση Εξατομικευμένης Παραγωγής

Άσκηση 2.1

Τα παρακάτω δεδομένα έχουν ληφθεί από τις λογιστικές καταστάσεις της εταιρείας «Γεωργίου Α.Ε.» για τη χρήση που μόλις έληξε (ποσά σε χιλιάδες ευρώ).

Πωλήσεις	860
Αγορές πρώτων υλών	170
Άμεση Εργασία	220
Γ.Β.Ε.	210
Έξοδα Διοίκησης	120
Έξοδα πωλήσεων	170
Πρώτες ύλες – Απόθεμα αρχής	10
Πρώτες ύλες – Απόθεμα τέλους	50
Ημικατεργασμένα προϊόντα – Απόθεμα αρχής	80
Ημικατεργασμένα προϊόντα – Απόθεμα τέλους	60
Έτοιμα προϊόντα – Απόθεμα αρχής	110
Έτοιμα προϊόντα – Απόθεμα τέλους	100

Ζητείται:

1. Να συνταχθεί η κατάσταση κόστους παραχθέντων προϊόντων της χρήσης
2. Να υπολογισθεί το κόστος πωληθέντων προϊόντων της χρήσης.
3. Να συνταχθεί η κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης για τη χρήση.

Άσκηση 2.2

Οι λογαριασμοί του Γενικού Καθολικού της επιχείρησης «ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ Α.Ε.» που παρουσιάζονται στη συνέχεια περιλαμβάνουν κοστολογικά δεδομένα για το μήνα Ιούνιο του 20Χ7.

Κόστος Πωληθέντων		Απόθεμα Πρώτων Υλών	
123.000		A.A. (1)	Εκροές 31.500
		Αγορές 27.000	
		T.A. 11.250	
Έτοιμα Προϊόντα		Παραγωγή σε Εξέλιξη	
A.A. 69.600	(4)	A.A. 9.000	87.900
(3)		Πρώτες ύλες (2)	
		Άμεση εργασία 25.500	
		Γ.Β.Ε. (5)	
T.A. (6)		T.A. 14.550	

Ζητείται:

1. Να συμπληρώσετε τα ποσά που λείπουν και απεικονίζονται από τους αριθμούς (1) έως (6).
2. Να διενεργήσετε τις ημερολογιακές εγγραφές ενημέρωσης των λογαριασμών **κατά τη διάρκεια** του μήνα Ιουνίου 20Χ7.
3. Να υπολογιστεί το πρωταρχικό κόστος.
4. Να υπολογιστεί το κόστος μετατροπής.
5. Σε ποια περίπτωση το κόστος παραχθέντων ισούται με το κόστος πωληθέντων;

Άσκηση 2.3

Το δικηγορικό γραφείο «ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε» σκέπτεται την αλλαγή του κοστολογικού του συστήματος έτσι ώστε να μπορεί να συσχετίζει μεγαλύτερο μέρος των Γενικών του Εξόδων με συγκεκριμένες υποθέσεις. Μέχρι σήμερα τα Γενικά Έξοδα επιρρίπτονται στις διάφορες υποθέσεις με βάση την αμοιβή των ωρών εργασίας που έχουν αφιερώσει οι δικηγόροι του γραφείου άμεσα σε κάθε υπόθεση. Η αξία του χρόνου των δικηγόρων που εργάζονται άμεσα σε κάθε υπόθεση χρεώνεται σε ένα λογαριασμό με τίτλο "Άμεσα Τιμολογούμενες αμοιβές". Ο χρόνος που αναλώνουν οι δικηγόροι για λοιπές δραστηριότητες οι οποίες δεν σχετίζονται άμεσα με κάθε υπόθεση αντιμετωπίζεται όπως τα Γενικά Έξοδα και χρεώνεται σε ένα λογαριασμό που ονομάζεται "Έμμεσα Τιμολογούμενες αμοιβές". Τέτοιες δραστηριότητες είναι η παρακολούθηση εκπαιδευτικών σεμιναρίων ή η συμμετοχή τους σε διοικητικού περιεχομένου συναντήσεις. Όπως φαίνεται στη συνέχεια υπάρχουν και άλλα Γενικά Έξοδα. Το συνολικό κόστος του δικηγορικού γραφείου «ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε» για το έτος 20Χ5 ανήλθε σε € 12.000. Το κόστος αυτό αναλύεται σε:

Άμεσα τιμολογούμενες αμοιβές	€ 4.000
Γενικά έξοδα	€ 8.000
Συνολικό κόστος	€ 12.000

Τα Γενικά Έξοδα αναλύονται ως εξής:

Γραμματειακή υποστήριξη	€ 1.500
Παρεπόμενες παροχές προσωπικού	€ 2.750
Ενοίκιο γραφείου	€ 1.250
Τηλεφωνικά και ταχυδρομικά έξοδα	€ 1.500
Έμμεσα τιμολογούμενες αμοιβές	€ 1.000
Σύνολο γενικών εξόδων	€ 8.000

Με βάση το νέο κοστολογικό σύστημα η εταιρία θα είναι σε θέση να συσχετίζει τα κόστη:

- ✧ της γραμματειακής υποστήριξης,
- ✧ των παρεπόμενων παροχών κα
- ✧ των τηλεφωνικών και ταχυδρομικών εξόδων με συγκεκριμένες υποθέσεις.

Τα έξοδα που συσχετίστηκαν άμεσα με την υπόθεση "Διαζύγιο Α" σύμφωνα με το νέο κοστολογικό σύστημα παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Άμεσα τιμολογούμενες αμοιβές	€ 150,0
Παρεπόμενες παροχές προσωπικού	€ 13,5
Γραμματειακή υποστήριξη	€ 25,0
Τηλεφωνικά και ταχυδρομικά έξοδα	€ 8,0
Άμεσο κόστος υπόθεσης «Διαζύγιο Α»	€ 196,5

Ζητείται:

- Υπολογίστε το συντελεστή καταλογισμού Γενικών Εξόδων σύμφωνα με το παλαιό κοστολογικό σύστημα.
- Πώς θα άλλαζε ο συντελεστής αυτός εάν οι δαπάνες γραμματειακής υποστήριξης, παρεπόμενων παροχών προσωπικού και τηλεφωνικών - ταχυδρομικών εξόδων θεωρούνταν άμεσα έξοδα και ο καταλογισμός των γενικών εξόδων γίνονταν με βάση το **σύνολο της αξίας των άμεσων εξόδων** και όχι μόνο των αμοιβών των δικηγόρων;
- Να γίνει ο υπολογισμός του συνολικού κόστους της υπόθεσης «Διαζύγιο Α» με βάση τα (1) και (2) ανωτέρω.

Άσκηση 2.4

Η βιομηχανική επιχείρηση Α παράγει δύο προϊόντα το Ι και το ΙΙ. Κατά την κοστολόγηση των παραγομένων προϊόντων χρησιμοποιείται ένα συγκεντρωτικός συντελεστής καταλογισμού που υπολογίζεται με βάση τα εξής δεδομένα:

	Προϋπολογισμός Γ.Β.Ε.	Προϋπολογισμός Ω.Α.Ε
Τμήμα Α	€ 5.600	2.000
Τμήμα Β	€ 2.400	2.000
Σύνολο	€ 8.000	4.000

Οι ώρες άμεσης εργασίας που απαιτούνται για την παραγωγή κάθε ενός από τα δύο προϊόντα είναι:

	Προϊόν Ι	Προϊόν ΙΙ
Τμήμα Α	20 ΩΑΕ	5 ΩΑΕ
Τμήμα Β	5 ΩΑΕ	20 ΩΑΕ
Σύνολο	25 ΩΑΕ	25 ΩΑΕ

Στο τέλος του έτους το απόθεμα ετοιμών προϊόντων και το απόθεμα της παραγωγής σε εξέλιξη ήταν μηδέν. Η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της χρήσης λειτούργησε σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της.

Ζητείται:

- Να υπολογιστεί η επίδραση επί του χρηματοοικονομικού αποτελέσματος της επιχείρησης εάν είχαν χρησιμοποιηθεί στην κοστολόγηση των προϊόντων τμηματικοί συντελεστές καταλογισμού και όχι ένας συγκεντρωτικός. Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

2. Υποθέστε ότι οι πρώτες ύλες και τα άμεσα εργατικά είναι € 150 ανά μονάδα προϊόντος II και ότι η τιμή πώλησης βρίσκεται προσθέτοντας 30% στο κόστος παραγωγής ώστε να καλυφθούν τα υπόλοιπα έξοδα και να υπάρξει ένα κέρδος για την επιχείρηση. Ποια θα είναι η διαφορά στη τιμή πωλήσεως του προϊόντος II, εάν χρησιμοποιηθούν για την κοστολόγησή του τμηματικοί συντελεστές καταλογισμού;
3. Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι χρησιμοποιούνται περισσότερο στην πράξη τμηματικοί συντελεστές καταλογισμού έναντι του συγκεντρωτικού συντελεστή;

Άσκηση 2.5

Κατά τη διάρκεια του μηνός Ιανουαρίου 20X5 το εργοστάσιο της ανώνυμης βιομηχανικής επιχείρησης "ΒΗΤΑ ΩΜΕΓΑ Α.Ε" απασχολήθηκε με την επεξεργασία τριών παραγγελιών, δηλαδή των Παραγγελιών Νο 110, Νο 111 και Νο 112. Από αυτές η Παραγγελία Νο 110 ήταν ημικατεργασμένη την 1/1/20X5, η Νο 111 εκτελέσθηκε ολόκληρη μέσα στον Ιανουάριο και η Νο 112 έμεινε ημικατεργασμένη στις 31/1/20X5. Οι παραγγελίες Νο 110 και Νο 111 παρεδόθησαν στους πελάτες της επιχείρησης κατά τη διάρκεια του Ιανουαρίου 20X5, μαζί με άλλες παραγγελίες που είχαν ετοιμασθεί τον προηγούμενο μήνα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- ✧ Την 1/1/20X5 το απόθεμα πρώτων υλών ήταν € 20.000, της Παραγωγής σε Εξέλιξη € 40.000 και των έτοιμων προϊόντων € 60.000.
- ✧ Την 31/1/20X5 το απόθεμα των έτοιμων προϊόντων ήταν € 40.000 και το σύνολο της χρέωσης του λογαριασμού πρώτες ύλες ήταν € 160.000.
- ✧ Για την Παραγγελία Νο 110 αναλώθηκαν πρώτες ύλες συνολικού ποσού €40.000, για την Νο 111 € 100.000 και για την Νο 112 € 10.000.
- ✧ Τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα καταλογίζονται στο κόστος παραγωγής κάθε παραγγελίας με βάση το κόστος της άμεσης εργασίας και με συντελεστή 110%.
- ✧ Οι αγορές πρώτων υλών και οι πωλήσεις έτοιμων προϊόντων του μήνα έγιναν με πίστωση.
- ✧ Το κόστος της άμεσης εργασίας για την Παραγγελία Νο 110 ήταν € 30.000, για την Νο 111 € 70.000 και για την Νο 112 € 15.000.
- ✧ Οι πωλήσεις των έτοιμων προϊόντων ανήλθαν σε € 600.000 με πίστωση.
- ✧ Τα πραγματικά Γ.Β.Ε του μηνός ανήλθαν σε €116.500.
- ✧ Η Παραγγελία Νο 110 ήταν η μόνη ημικατεργασμένη παραγγελία που υπήρχε την 1/1/20X5.
- ✧ Η διαφορά μεταξύ καταλογισμένων και πραγματοποιημένων Γ.Β.Ε μπορεί είτε:
 - να τακτοποιηθεί στο λογαριασμό Κόστος Πωληθέντων ή
 - να κατανεμηθεί μεταξύ αποθέματος ημικατεργασμένων τέλους, έτοιμων προϊόντων τέλους και κόστους πωληθέντων με ποσοστά 25%, 25% και 50% αντίστοιχα.

Ζητείται:

- Να προσδιορίσετε, παραθέτοντας τους σχετικούς αριθμητικούς υπολογισμούς:
 - Το κόστος παραγωγής κάθε μίας παραγγελίας.
 - Το κόστος των πωληθέντων προϊόντων κατά τη διάρκεια του μήνα λαμβάνοντας υπόψη τους δύο τρόπους τακτοποίησης της διαφοράς καταλογισμού (βλ. προηγούμενως).
 - Το υπόλοιπο του λογαριασμού Παραγωγή σε Εξέλιξη την 31/1/20X5 λαμβάνοντας υπόψη τους δύο τρόπους τακτοποίησης της διαφοράς καταλογισμού (βλ. προηγούμενως).
- Να παραθέσετε τις ημερολογιακές εγγραφές από την αγορά των πρώτων υλών μέχρι και τον υπολογισμό του μικτού αποτελέσματος λαμβάνοντας υπόψη τους δύο τρόπους τακτοποίησης της διαφοράς καταλογισμού (βλ. προηγούμενως).

Άσκηση 2.6

Η βιομηχανική εταιρεία "ΑΛΟΥΜΙΝΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε" κατασκευάζει διάφορα είδη από αλουμίνιο. Την 31/3/20X6, τέλος του πρώτου τριμήνου της χρήσεως, το Προσωρινό Ισοζύγιο της εταιρείας περιελάμβανε μεταξύ των άλλων και τους εξής λογαριασμούς:

Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	214.500	
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα Καταλογισμένα	–	202.500
Έτοιμα προϊόντα	;	420.000
Κόστος πωληθέντων	;	–
Παραγωγή σε Εξέλιξη	531.000	427.500
Πρώτες ύλες	129.000	105.000

Να ληφθεί υπόψη ότι:

- Οι αγορές κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου της χρήσεως ανήλθαν σε €102.000 και έγιναν με πίστωση.
- Τα άμεσα εργατικά που καταβλήθηκαν στο πρώτο τρίμηνο ανήλθαν σε €135.000. Οι εργοδοτικές εισφορές και οι κρατήσεις ήταν 20% και 10% αντίστοιχα επί του ονομαστικού ποσού των άμεσων εργατικών.
- Δεν είχαν καταβληθεί και γι' αυτό δεν είχαν καταχωρηθεί στους σχετικούς λογαριασμούς της επιχείρησης οι έκτακτες αποδοχές των τεχνικών παραγωγής € 3.000 και τα έξοδα ενοικίου του εργοστασίου € 4.500. Για τις έκτακτες αποδοχές δεν γίνεται υπολογισμός εισφορών και κρατήσεων.
- Τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα καταλογίζονται με βάση το ύψος του ονομαστικού ποσού των άμεσων εργατικών.
- Το αρχικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων ήταν € 76.500.
- Οι πωλήσεις ετοιμών προϊόντων ανήλθαν σε € 525.000 και έγιναν με πίστωση.

Ζητείται:

1. Να παρατεθούν οι ημερολογιακές εγγραφές από της αγοράς των πρώτων υλών μέχρι και την πώληση των ετοιμών προϊόντων.
2. Να προσδιορισθεί η μεταβολή των αποθεμάτων πρώτων υλών, της Παραγωγής σε Εξέλιξη και των ετοιμών προϊόντων το πρώτο τρίμηνο της χρήσης.

Άσκηση 2.7

Ο επιχειρηματικός οργανισμός «Χημικά Αντιδραστήρια» κατασκευάζει σκιαγραφικό υγρό για μαγνητικούς τομογράφους κατόπιν ειδικών παραγγελιών. Το μήνα Ιανουάριο 20X9, ο επιχειρηματικός οργανισμός ασχολήθηκε αποκλειστικά με την εκτέλεση της παραγγελίας X15 για το βιοχημικό εργαστήριο «Βιοσυνθετικό». Η παραγγελία X15 αφορούσε την κατασκευή 1500 φιαλιδίων σκιαγραφικού υγρού αξίας πώλησης € 500.000. Ακολουθούν σχετικές πληροφορίες:

- ✧ Κάθε φιαλίδιο απαιτεί για την παρασκευή του 5 ώρες άμεσης εργασίας. Οι εργοδοτικές εισφορές ανέρχονται σε € 24.000. Το ύψος των κρατήσεων και των εργοδοτικών εισφορών είναι 20% και 30% επί του ονομαστικού μισθού αντίστοιχα.
- ✧ Κάθε φιαλίδιο περιέχει 5 γραμμάρια σκιαγραφικού υγρού. Για τη σύνθεση 1 γραμμαρίου σκιαγραφικού υγρού απαιτούνται 0,6 γραμμάρια χημικού υλικού Α και 0,4 γραμμάρια χημικού υλικού Β. Ο επιχειρηματικός οργανισμός έχει υιοθετήσει ως υπόθεση ροής κόστους για την επιμέτρηση των αποθεμάτων του, το μέσο σταθμικό όρο. Για το μήνα Ιανουάριο 20X9 ισχύουν τα ακόλουθα αναφορικά με τα αποθέματα του επιχειρηματικού οργανισμού:

	<u>Χημικό Υλικό Α</u>		<u>Χημικό Υλικό Β</u>		
	Ποσότητα (γραμμάρια)	Τιμή ανά γραμμάριο	Ποσότητα (γραμμάρια)	Τιμή ανά γραμμάριο	
Απόθεμα Αρχής:	20.000	€ 30	Απόθεμα Αρχής:	20.000	€ 25
Αγορές:	30.000	€ 40	Αγορές:		

- ✧ Τα Γ.Β.Ε καταλογίζονται βάσει του συνολικού ύψους της άμεσης εργασίας και με μοναδικό συντελεστή καταλογισμού Γ.Β.Ε ίσο με 120% του συνολικού ύψους της άμεσης εργασίας.
- ✧ Τα πραγματικά Γ.Β.Ε ανήλθαν σε € 150.000.
- ✧ Τυχόν διαφορά καταλογισμού των Γ.Β.Ε τακτοποιείται στο Κόστος Πωλήσεων.
- ✧ Όλες οι συναλλαγές του Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκαν με πίστωση.

Ζητείται:

1. Να διενεργήσετε τις ημερολογιακές εγγραφές που αφορούν την Παραγγελία X15 από την αγορά των πρώτων υλών μέχρι και το προσδιορισμό του μικτού αποτελέσματος περιλαμβάνοντας την τακτοποίηση της διαφοράς καταλογισμού των Γ.Β.Ε.